

EPISTOLA ENCYCLICA

DE ROSARIO MARIALI

LEOPP. XIII

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

AMBROSICEM populi christiani potentem et clementissimam, Virginem Dei Matrem, dignum est et magnificentiorem in dies celebrare laude et acriore fiducia implorare. Siquidem argumenta fiduciae laudisque auget ea varia beneficiorum copia, quae per ipsam affluentior quotidie in commune bonum longa lateque diffunditur. Nec beneficentiae tantae profecto a catholicis officia desunt deditissimae voluntatis: quum, si unquam alias, his nimirum vel acerbis religioni temporibus, videre liceat amorem et cultum erga Virginem beatissimam excitatum in omni ordine atque incensum. Cui rei praeciaro sunt testimonio restitutae passim multiplicataeque in eius tutela sodalitates; eius nomini augusto splendidae dedicatae aedes; peregrinationes ad sacratoria eius templa actae frequentia religiosissima; convocati coetus, qui ad eius glorie incrementa deliberando incumbant; alia id genus, per se optima faustaque in futurum significantia. Atque id singulare est Nobisque ad recordationem periculi, quemadmodum multiplices inter formas eiusdem pietatis, iam Rosarium Mariae, ille tam excellit orandi ritus, in opinione et consuetudine latius invalenscat. Id Nobis, inquam, periculi est, qui, si portem curarum non minimam promovendo Rosarii instituto tribuimus, probe videmus quam benigna opistis Nostris adfuerit exorata Regina caelestis: eamque sic Nobis confidimus adfuturam, ut curas quoque aegritudinesque lenire velut quas proximi allaturi sunt dies.—Sed praecipue ad regnum Christi amplificandum uberiora Nobis adiuventia ex Rosarii virtute expectamus. Consilia quae studiosius in praesentia urgemus, de reconciliatione esse dissidentium ab Ecclesia nationum, haud semel ediximus: simul professi, felicitatem eventus, orando obsecrandoque divino Numine, maxime quasi oportere. Id etiam non multo antehac testati sumus, quum per sollemnia sacrae Pentecostes, peculiaries preces in eam

causam divino Spiritui adhibendas commendavimus: cui commendationi magna ubique ascripto obtemperatum est. At vero pro gravitate rei perarduae, proque debita omnia virtutis constantia, apte facit hortamentum Apostoli: *Instate orationi* (1); eo vel magis quod tali instantiae precandi suavis quoddam incitamentum bona ipsae coeptorum initia admovere videantur. Octobri igitur proximo nihil sane fuerit, Venerabiles Fratres, neque proposito utilius, neque acceptius Nobis, quam si toto mense vos populi vestri, Rosarii prece consuetisque praescriptis, Nobiscum apud Virginem Matrem pietissimam insistatis. Praeclaras quidem sunt causae, cur praesidio eius consilia et vota Nostra summa spe committamus.

Eximiae in nos caritatis Christi mysterium ex eo quoque luculenter proditur, quod moriens Matrem ille suam Ioanni discipulo matrem voluit relictam, testamento memori: *Ecce filius tuus*. In Ioanne autem, quod perpetuo sensit Ecclesia, designavit Christus personam humani generis, eorum in primis qui sibi ex fide adhaerescerent: in qua sententia sanctus Anselmus cantuariensis: *Quid, inquit, potest dignius aestimari, quam ut tu, Virgo, sis mater quorum Christus dignatur esse pater et frater* (2). Huius igitur singularis muneris et laboriosi partes ea suscepit oblitque magnanima, consecratis in Concilio auspiciis. Christianae gentis primitias iam tunc sanctimonia exempli, auctoritate consilii, solatii suavitate, efficacitate sancterum precum admirabiliter fovit; verissime quidem mater Ecclesiae atque magistra et regina Apostolorum, quibus largita etiam est de divinis oraculis quae *conserabat in corde suo*.—Ad haec vero dici vix potest quantum amplitudinis virtutisque tunc accesserit, quum ad fastigium caelestis gloriae, quod dignitatem eius claritatemque meritorum decebat, est apud Filium assumpta. Nam inde, divino consilio, sic illa coepit advigilare Ecclesiae, sic nobis adesse et favere mater, ut quae sacramenti humanae redemptionis patranda ministra fuerat, eadem gratiae ex illo in omne tempus derivandae esset pariter administratrix, permessa ei paene immensa potestate. Hinc recte admodum ad Mariam, velut nativo quodam impulsu adductae, animae christianae feruntur; cum ipsa fidenter consilia et opera, angores et gaudia communicant; curaque ac bonitati eius se suaeque omnia filiorum more commendant. Hinc rectissime delata ei in omni gente omnique ritu ampla praeconia, suffragio crescentia saeculorum: inter multa, ipsam *dominam nostram, mediatricem nostram* (3), ipsam *reparatricem totius orbis* (4), ipsam *donorum Dei esse conciliatricem* (5).—Et quoniam munus divinarum, quibus homo supra naturae ordinem perficitur ad aeterna, fundamentum et caput est filies, ad hanc ideo assequendam salutariterque excelentiam iure extollitur obsequia quaedam eius actio, quae *Auctorem edidit fidei*, quaeque ab idem

(1) Col. IV, 2.—(2) Or. XLVII, *olim* XLVI.—(3) S. Bernardus, *serm.* II in *adv. Dominici* n. 5.—(4) S. Tharastus, *or.* in praesent. *Deip.*—(5) In *apoc. grace.*, VII *dec.* *Θεοτόκον* post *viden* IX.

beata est saluta: Nemo est, o sanctissima, qui Dei cognitione repleatur, nisi per te; nemo est qui salvetur, nisi per te. o Deipara; nemo, qui donum ex misericordia consequatur, nisi per te (1). Neque is nimis certe videbitur qui affirmet, eius maxime ductu auxilioque factum, ut sapientia et instituta evangelica, per asperitates offensionesque immanes, progressionem tam celerem ad universitatem nationum pervaserint, novo ubique iustitiae et pacis ordine inducto. Quod quidem sancti Cyrilli alexandrini animum et orationem permovet, ita Virginem alloquens: *Per te Apostoli salutem gentibus praedixerunt...; per te Cruz pretiosa celebratur toto orbe et adoratur...; per te fugantur daemones, et homo ipse ad caelum revocatur; per te omnis creatura idolorum errore delenta, cerversa est ad agnitionem veritatis; per te fideles homines ad sanctum baptismum pervenerunt, atque ecclesiae sunt ubique gentium fundatae* (2).—Quin etiam scriptura orthodoxae fidei, prout idem collaudavit doctor (3), praestitit illa valuitque: quae fuit eius non intermissa cura, ut fides catholicae perstaret firma in populis atque integra et fecunda vigeret. Complura in hoc sunt satisque cognita monumenta rerum, miris praeterea modis nonnunquam declarata. Quibus maxime temporibus locisque dolendum fuit, fidem vel socordia elanguisse vel peste nefaria errorum esse tentatam, magnae Virginis succurrentis benignitas apparuit praesens. Ipsaque movente, roborante, viri exlitterant sanctitate clari et apostolico spiritu, qui constata retunderent improborum, qui animos ad christianae vitae pietatem reducerent et inflammarent. Unus multorum instar Dominicus est Gusmanus, qui utraque in re elaboravit, marialis Rosarii confusus ope, feliciter. Neque dubium cuiquam erit, quantum redunderet in eandem Dei Genitricem de promeritis venerabilium Ecclesiae Petrum et Doctorum, qui veritati catholicae tuendae vel illustrandae operam tam egregiam dederunt. Ab ea namque, sapientiae divinae Sede, grato ipsi latentur animo copiam consilii optimi sibi defluxisse scribentibus; ab ipsa propterea, non a se, nequitiam errorum esse devictam. Denique et Principes et Pontifices rerum ani, custodes defensoresque fidei, alii sacris gerendis bellis, alii sollemnibus decretis ferendis, divinis Matris imploraverunt nomen, nunquam non praepotens ac propitium senserunt.—Quapropter non vere minus quam splendide Ecclesia et Patres gratulantur Marise: *Ave, os perpetuo eloquens Apostolorum, Fidei stabile firmamentum, propugnaculum Ecclesiae immotum* (4); *Ave, per quam inter unitas, sanctae, catholicae atque apostolicae Ecclesiae cives descriptissimus* (5); *Ave, fons divinitus scaturiens, e quo divinae sapientiae fluvii, purissimis ac limpidissimis orthodoxae unitatis defluentes, errorum agmen dispellunt* (6); *Gaude, quia cunctas haereses sola interemisti in universo mundo* (7).

(1) S. Germanus constantinop. or. II in dormit. D. M. V.—(2) *Hom. contra Nestorianos*—(3) *Id.*—(4) *Ex Hymno Graecor. Ἀειρόστος*.—(5) S. Iohannes Damasc. or. in unione. Dei Genitricis, n. 9.—(6) S. Germanus constantinop. or. in Deip. presentatione, n. 14.—(7) *In sq. D. M. V.*

Ista quae Virginis excoelsae fuit atque est pars magna in cursu, in proeliis, in triumphis fidei catholicae, divinum de illa consilium facit illustrius, magnamque in spem bonos debet omnes erigere, ad ea quae nunc sunt in communibus votis—Merita fidendum, Mariae supplicandum! Ut enim christianas inter nationes una fidei professio concordēs habeat mentes, una perfectae caritatis necessitudo copulet voluntates, hoc novum exoptatumque Religionis decus, sane quam illa poterit virtute sua ad exitum maturare. Equid autem non velit efficere, ut gentes, quarum maximam coniunctionem Unigena suus impensissime a Patre flagitavit, quasque per unum ipse baptismus ad eandem hereditatem salutis, pretio immenso partam, vocavit, eo omnes in admirabili eius lumine contendunt unanimes? Equid non impendere ipsa velit bonitatis providentiaeque, tum ut Ecclesiae, Sponsae Christi, diuturnos de hac re labores soletur, tum ut unitatis bonum perficiat in christiana familia, quae suae maternitatis insigis est fructus?—Auspiciumque rei non longius eventurae ea videtur confirmari opinione et fiducia quae in animis piorum calescit, Mariam nimirum felix vinculum fore, cuius firma lenique vi, eorum omnium, quotquot ubique sunt, qui diligunt Christum, unus fratrum populos fiat, Vicario eius in terris, Pontifici romano, tamquam communi Patri obsequentium. Quo loco sponte revolvat mens per Ecclesiae fastos ad priscae unitatis nobilissima exemplo, atque in memoria Concilii magni ephesini libentior subsistit. Summa quippe consensio fidei et par sacrorum communio quae Orientem atque Occidentem per id tempus tenebat, ibi enimvero singulari quadam et stabilitate valuisse et entituisse gloria visa est; quum Patribus dogma legitime sancitū, sanctam Virginem esse Deiparam eius facti nuncium a religiosissima civitate exultante manans, una eodemque celeberrima laetitia totum christianum orbem complevit.—Quot igitur causis fiducia expellitur rerum in potente ac perbenigna Virgine sustentatur et crescit, tot veluti stimulis acui oportet studium quod catholicis suademus in ea exoranda. Illi porro apud se reputent quam honestum hoc sit sibi quae ipsi fructuosum, quam eidem Virgini acceptum gratumque certe futurum. Nam compotes ut sunt unitatis fidei, ita declarant, ut huius vim beneficii se magni pro merito facere, et idem se velle sanctius custodire. Nec vero queunt praestantior illo modo fraternum erga dissidentes probare animum, quam si eis ad bonum recuperandum unum omnium maximum auxilio subveniant. Quae vere christiana fraternitatis affectio, in omni vigens Ecclesiae memoria, praecipuam virtutem consuevit potere ex Deipara, tamquam constantinopolitana his vocibus orabat: *Christianorum memento, qui servi tui sunt: omnium preces commenda, spes omnium adiua; tu fidem solidam, tu ecclesias in unum continge* (1). Sic adhuc est Graecorum ad eam obtestatio: *O purissima,*

(1) *In hist. in dormit. Deiparae.*

cui datum accedere ad Filium tuum nullo metu repulsae, tum enim exora, o sanctissima, ut mundo pacem impertiat et eandem ecclesis omnibus mentem adspicit: atque omnes magnificabimus te (1).—Huc propria quaedam accedit causa quamobrem nobis, dissidentium nationum gratia compresentibus, annuat Maria indulgentius: egregia scilicet quae in ipsam fuerunt earum merita, in primisque orientalium. Haec multum sane debetur de veneratione eius propagata et aucta: in iis commemorabiles dignitatis eius assertores et vindices, potestate scriptivae gravissimi; laudatores ardore et suavitate eloquii insignes; *delectissimae Deo imperatrices* (2), integerrimam Virginem imitatae exemplo, munificentia prosecutae; aedes ac basilicae regali cultu excitatae.—Adicere unum libet quod non abest a re, et est Deiparae sanctae gloriosum. Ignorat nemo, augustas eius imagines ex oriente, variis temporum casibus, in occidentem maximeque in Italiam et in hanc Urbem, complures fuisse advectas: quas et summa cum religione exceperunt patres magnificeque colerunt, et semula nepotes pietate habere student scererrimas. Hoc in facto gessit animus nutum quemdem et gratiam agnoscere studiosissimae matris. Significari enim videtur, imagines eas perinde extare apud nostros, quasi testes temporum, quibus christiana familia omnino una ubique cohaerebat, et quasi communis hereditatis bene cara pignora: earumdem propterea adspectu, velut ipsa Virgine submonente, ad hoc etiam invitari animos, ut illorum pie meminissent quos Ecclesia catholica ad pristinam in complexu suo concordiam iselitimamque amantissime revocat.

Itaque permagnum unitatis christianae praesidium divinitus oblatum est in Maria. Quod quidem, etsi non uno precationis modo demereri licet, attamen inaslituro Rosarii optime id fieri uberrimeque arbitramur. Monuimus alias, non ultimum in ipso emolumentum inesse, ut prompta ratione et facili habeat christianus homo, quo fidem suam alat et ab ignorantia tutetur errorisve periculo; id quod vel ipsae Rosarii origines faciunt apertum. Iamvero huiusmodi quae exerocetur fides, sive precibus voce iterandis, sive potissimum contemplandis mente mysteriis, palam est quam prope ad Mariam referatur. Nam quoties ante illam supplices coronam sacram rite versamus, sic nostrae salutis admirabile opus commemorando repetimus, ut, quasi praesenti ra, ea explicata contuemur, quorum serie et effectu extitit illa simul Mater Dei, simul mater nostra. Utriusque magnitudo dignitatis, utriusque ministerii fructus vivo in lumine apparent, si quis Mariam religiose consideret mysteria gaudii, doloris, gloriae cum Filio sociantem. Inde profecto consequitur ut grati adversus illam amoris sensu animus exardescat, atque cadauca omnia infra se habens, forti conetur proposito dignum se matre tanta beneficiisque eius probare. Hac autem ipsam mysteriorum crebra

(1) *Men. V. maii, Θεοτοκίον post od. IX de S. Irene V. M.—(2) S. Cyrill. alex. de fide ad Pulcheriam et sororis reginas.*

fidelique recordatione quam e m n n possit non lucundissime affici, et misericordiam homines, longe omnium matrum optima, non commoveri, idcirco diximus Rosarii precem peropportunam fore, ut fratrum eorum dissidentium apud ipsam oremus. Ad spiritualis maternitatis eius officium proprie id attinet. Nam qui Christi sunt, eo Maria non peperit nec parere poterat, nisi in una fide unoque amore: numquid enim *dicitur est Christus?* (1) debemusque una omnes vitam Christi vivere, ut in uno eodemque corpore *fructificemus Deo* (2). Quotquot igitur ab ista unitate calamitas rerum funesta abduxit illos oportet ut eadem mater, quae perpetua sanctae prolis fecunditate a Deo aucta est, rursus Christo quodammodo pariat. Hoc plane est quod ipsa praestare vehementer optat; sertisque donata a nobis acceptissimae preclis, auxiliis *vivificantis Spiritus* abunde illis impetretur. Qui unam miserentis matris voluntati obsecundare ne renuant, susceque consulentes salutis, boni audiam; blandissime invitentem: *Filii mei, quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis* (3).—Tali marialis Rosarii virtute perspecta, nonnulli fuerunt decessores Nostri qui singularis quaedam curae eo converterunt, ut per orientales nationes dilataretur. In primis Eugenius IV, constitutione *Adoesperascente*, anno data MCCCCXXIX, tum Innocentius XII et Clemens XI; quorum auctoritate item privilegia ampla Ordine Praedicatorum, eius rei gratia, sunt attributa. Neque fructus desiderati sunt. Sodalium eiusdem Ordinis contentente sollertis; iique extant multiplici et clara memoria testati: quamquam rei progressibus diuturnitas et adversitas temporum non parum deinde offecit. Hac vero aetate idem Rosarii colendi ardor quem initio excitatum laudavimus, similiter per eas regiones animis multorum incessit. Quod sane Nostri quantum respondet inceptis, tantum votis explendis perutile futurum speramus.—Coniungitur cum hac spe laetabile quoddam factum, acque Orientem attingens atque Occidentem, eiusdemque plane congruens votis. Illud spectamus propositum, Venerabiles Fratres, quod in parvobis Conventu eucharistico, Hierosolymis aetio, initium futurum, idque Patrae in Aethiopia, non procul a locis, ubi olim novem christianum, ea auspice, eluxit. Ut enim a Consilio quod rei provehendae curandoque operi, probantibus Nobis, constitutum est, peribentes accepimus, iam perierunt; etiam polliciti, se deinceps non dissimiliter adfore usque ad operis perfectionem. Ex quo satis iam est consultum, ut ad molitionem quae amplitudini rei conveniat, aggredi liceat: factaque est a Nobis potestas ut propediem auspicalis templi lapis sollempnibus caeremoniis ponatur. Stabit templum, nomine christiani populi, monumentum perennis gratiae Adiutrici et Matri caelestis: quae ibi et latino

(1) *Cor. I, 13.—(2) Rom. VII, 4.—(3) Gal. IV, 19.*

et graeco ritu assidue invocabitur, ut vetera beneficia novis usque velit praesentior cumulare.

Iam, Venerabiles Fratres, illic unde egressa est Nostra rodit hortatio. Eia, pastores gregesque omnes ad praesidium magnae Virginis, proximo praesertim mense, fiducia plena confugiant. Eam publice et privatim, laude, prece votis compellare concordēs ne desinant et obsecrare Matrem Dei et nostram: *Monstra te esse Matrem!* Maternae sit clementiae eius, familiam suam universam servare ab omni periculo incolumem, ad veri nominis prosperitatem adducere, praecipue in sancta unitate fundare. Ipsa catholicos cuiusvis gentis benigna respiciat; et vinculis inter se caritatis obstrictos, alacriores faciat et constantiores ad sustinendum religionis decus, quo simul bona maxima continentur civilis. Respiciat vero benignissima dissidentes, nationes magnas atque illustres, animos nobiles officique christiani memores; saluberrima in illis desideria conciliet et conciliata fovet eventumque perficiat. E's qui dissident ex oriente, illa etiam valeat tam effusa quam profitentur erga ipsam religio, tamque multa in eius gloriam et praecleara facta maiorum. Eis qui dissident ex occidente, valeat beneficentissimi patrocinii memoria, quo ipsa pietatem in se omnium ordinum; per aetates multas eximiam, et probavit et muneravit. Utriusque et ceteris, ubicumque sunt, valeat vox una supplex catholicorum gentium, et vox valeat Nostra, ad extremum spiritum clamans: *Monstra te esse Matrem!*

Interes divinorum munerum auspitem benevolentiaeque Nostrae testem, singulis vobis cleroque ac populo vestro Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die v Septembris anno mcccxcv Pontificatus Nostri decimo octavo.

LEO PP. XIII.

EPÍSTOLA ENCÍCLICA

SOBRE LA UNIDAD DE LA IGLESIA

LEON P. XIII.

Venerables Hermanos: Salud y bendición apostólica.

BIEN sabeis que una parte considerable de Nuestros pensamientos y de Nuestras preocupaciones tiene por objeto esforzarnos en volver á los extraviados al redil que gobierna el Soberano Pastor de las almas, Jesucristo. Aplicando Nuestra alma á ese objeto, Nos hemos pensado que seria utilísimo á tamaño designio y á tan grande empresa de salvación trazar la imagen de la Iglesia, dibujando, por decirlo así, sus contornos principales, y poner en relieve, como su distintivo más característico y más digno de especial atención la *unidad*, carácter insigne de la verdad y del invencible poder que el Autor divino de la Iglesia ha impreso en su obra. Considerada en su forma y en su hermosura nativa, la Iglesia debe tener una acción muy poderosa sobre las almas, y no es apartarse de la verdad decir que ese espectáculo puede disipar la ignorancia, y desvanecer las ideas falsas y las preocupaciones, sobre todo aquellas que no son hijas de la milicia. Puede también excitar en los hombres el amor á la Iglesia, un amor semejante á la caridad, bajo cuyo impulso Jesucristo ha escogido á la Iglesia por su Esposa, rescatándola con su sangre divina; Pues Jesucristo amó á la Iglesia y se entregó Él mismo por ella (1).

Si para volver á esta madre amantísima, deben aquellos que no la conocen, ó los que cometieron el error de aban-

(1) Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea. (Ephes. v. 25)